

**การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วม
สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1**

**The Development of Participatory Supervision in
Small-Sized Schools under the KhonKaen Office of Primary
Educational Service Area 1**

สำเร็จ ยุรัชย, จิรวัดน์ วรุณโรจน์ และสุนทร อมารัตน์
Sumrej Yurachai, Jirawat Waroonroj and Suntorn Chamarat
มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
North Eastern University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: jirawat.war@neu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 เป็นการวิจัยและพัฒนาแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ร่างแนวทางการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วม ขั้นตอนที่ 2 พัฒนาแนวทางการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วม ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบความเหมาะสมด้วยการทดลองใช้ ขั้นตอนที่ 4 สรุปและสะท้อนผลแนวทางการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วม 1) กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยประกอบด้วย ครูที่ปฏิบัติราชการในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการด้านการนิเทศภายใน 2) ครูกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครูโรงเรียนบ้านเหล่านางาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 3) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินเจตคติและความพึงพอใจ 4) สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถิติพื้นฐานหาค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 มี 3 องค์ประกอบ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 หลักการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วม มี 4 หลักการ ประกอบด้วย 1) หลักการเสริมพลัง

อำนาจ 2) หลักการพัฒนาบุคลากร 3) หลักการมีส่วนร่วม 4) หลักการพัฒนาคุณภาพของงาน องค์ประกอบ
ที่ 2 กระบวนการนิเทศภายใน ประกอบด้วย 1) การวางแผนการนิเทศ 2) การให้ความรู้ความเข้าใจ
ในการทำงาน 3) การลงมือปฏิบัติงาน 4) การสร้างเสริมกำลังใจ และ 5) การประเมินผลการปฏิบัติงาน
องค์ประกอบที่ 3 ประสิทธิภาพของการนิเทศภายใน ประกอบด้วย 1) ผลการพัฒนาบรรลุเป้าหมาย
ทั้งด้านความรู้ ความสามารถและเจตคติที่ดีต่อแนวทางการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วม 2) ความพึงพอใจ
ของครูต่อแนวทางการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วม

คำสำคัญ: แนวทางการนิเทศ; การมีส่วนร่วม; สถานศึกษาขนาดเล็ก

Abstract

The research objective was to develop the guidelines of participatory supervision in small-sized schools under Khonkaen office of primary Educational service Area 1. In this study was research and development, there were 4 phases : phase 1) Forming the guidelines of participatory supervision phase 2. developing the guidelines phase 3) Checking and applying and phase 4) Reflecting and concluding the guidelines. The samples of the study were the teachers working in small-sized schools under Khonkaen Office of Primary Educational service Area 1. The research tools were, the survey forms of present problems and needs for supervision. The target group for practicing the guidelines were the teacher working in Loa-Nagnarm School in Khonkaen Office of Primary Educational Service Area 1. The research tools were attitude tests and desirable forms of participatory supervision. The research statics were arithmetic mean, percentage, and the standard deviation.

The findings of the research were as follows: The participatory supervision guidelines composed of 3 parts, principle of participation, process of supervision and effectiveness of supervision. Part 1) The principle of participation composed of 4 parts, principle of empowerment, principle of personal development, principle of participation and job development effectiveness. Part 2) The process of supervision composed of 5 parts, planning, instructing how to do, acting, enhancing the personal morale and job evaluating. Part 3) The effectiveness of supervision guide lines; the results were successful in both sides, the knowledge and attitude of the teachers.

Keywords: Supervision Guidelines; Participation; Small-sized Schools

1. บทนำ

งานนิเทศการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยเฉพาะการนิเทศภายในสถานศึกษาซึ่งเสถียร เทียงธรรม (Thiangtham, 1999) ได้สรุปไว้การนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพคุณภาพการเรียนการสอนในสถานศึกษาให้สูงขึ้น โดยการร่วมมือของบุคลากรทั้งหมดภายในสถานศึกษา และสมเดช พิณิจสกุล (Phinitzakun, 2001) ได้สรุปว่าการนิเทศภายใน หมายถึง ความพยายามของผู้บริหารสถานศึกษาในอันที่จะปรับปรุงส่งเสริมประสิทธิภาพในด้านการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ทำให้เกิดการเพิ่มพลังในการปฏิบัติงานของครู รวมทั้งให้ครูเกิดความก้าวหน้าในวิชาชีพ และก่อให้เกิดผลขั้นสุดท้าย คือ การศึกษาของเด็กก้าวไปอย่างมีประสิทธิภาพ

การนิเทศภายในสถานศึกษาจะช่วยให้เกิดผลดีในการดำเนินงานของสถานศึกษาหลายประการ คือ การนิเทศภายในเป็นการช่วยเหลือและส่งเสริมกำลังใจของศึกษานิเทศก์และผู้บริหารการศึกษา ซึ่งไม่เพียงพอที่จะนิเทศการศึกษาได้อย่างทั่วถึง เป็นการนิเทศโดยบุคลากรของสถานศึกษาเองนั้น ผู้นิเทศเป็นผู้ใกล้ชิดกับปัญหาที่มีอยู่ในสถานศึกษาย่อมเป็นผู้รู้ปัญหาได้ดีและแก้ไขได้ตรงจุดกว่าการที่จะให้คนภายนอกมานิเทศ ผู้นิเทศในสถานศึกษามีความคุ้นเคยกับครูอยู่แล้วทำให้บรรยากาศในการนิเทศทำได้อย่างเป็นกันเอง

ไม่ต้องเสียเวลาสร้างความคุ้นเคยเหมือนศึกษานิเทศก์ หรือผู้บริหารภายนอกสถานศึกษา และผู้นิเทศสามารถจะติดตามการปฏิบัติงานหรือผลการนิเทศได้ตลอดเวลาเพราะอยู่ใกล้ชิดกันสามารถทำให้งานดำเนินไปถึงจุดมุ่งหมายโดยต่อเนื่อง ดังนั้น การนิเทศภายในจึงมีความสำคัญและมีความจำเป็นในด้านการจัดการศึกษาในปัจจุบันและยังคงมีความจำเป็นต่อไปในอนาคต เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านต่างๆ ในการศึกษา เช่น การเปลี่ยนแปลงในหลักสูตรใหม่และพระราชบัญญัติการศึกษา เป็นต้น ซึ่งการนิเทศนำมาความเข้าใจให้ตรงกันระหว่างบุคลากรทางการศึกษา โดยเฉพาะในระดับสถานศึกษาและผู้ใช้หลักสูตร ถือเป็นการดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาจากภายในสถานศึกษาเพื่อนำมา ซึ่งคุณภาพผู้เรียน (Yurachai, 2010)

การเปลี่ยนแปลงอย่างไม่หยุดนิ่งทั้งในด้านหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอนธรรมชาติของผู้เรียนในบริบทที่แตกต่างกันของแต่ละสถานศึกษา โดยเฉพาะสถานศึกษาขนาดเล็กซึ่งครูมีจำนวนน้อย ไม่ครบชั้นและต้องสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และต้องทำงานพิเศษอื่นควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอน ครูจะต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว เพื่อตอบสนองต่อการจัดการศึกษาในยุคของการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 (พ.ศ. 2552–2561) ด้วยเหตุผลและความเป็นมาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้อยู่ในวงการการศึกษา จึงมีความสนใจที่จะศึกษา

แนวทางการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วม และการวิจัยครั้งนี้จะมีส่วนสำคัญที่จะช่วยพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาในแนวทางการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมที่จะช่วยในการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็กให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงและจะมีส่วนสร้างเสริมความเข้มแข็งให้กับงานวิชาการสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กให้สามารถขับเคลื่อนก้าวหน้าและตอบสนองต่อจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

3. วิธีดำเนินการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหาการวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาแนวทางการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 มีลักษณะเป็นกระบวนการของการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ดังต่อไปนี้

1.1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับแนวทางการนิเทศภายในสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

1.2 การวางแผนพัฒนาครูด้านการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

1.3 การดำเนินการพัฒนาครูด้านการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

1.4 การประเมินผลการพัฒนาครูด้านการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ในปีการศึกษา 2555 (พฤษภาคม 2555-มีนาคม 2556) จำนวน 93 โรงเรียน และมีครูที่ปฏิบัติงาน จำนวน 399 คน ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ทุกหน่วยได้มีโอกาสเท่ากัน จึงเลือกสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) และกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane (Phramaitri Paripunana (Bunsit), 2017 : 111-123) กำหนดความคลาดเคลื่อน 5 % ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 200 คน

4. สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ขอนแก่น เขต 1 มี 3 องค์ประกอบหลักที่สำคัญ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 หลักการพัฒนาครู ด้านการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมมี 3 หลักการ ดังนี้ หลักการที่ 1 หลักการพัฒนาบุคลากร หลักการที่ 2 หลักการมีส่วนร่วม มี 4 ประการ ได้แก่ ประการที่ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ประการที่ 2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ประการที่ 3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และประการที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ส่วนหลักการที่ 3 หลักการพัฒนาคุณภาพของงาน ใช้กระบวนการแบบวงจรเดมมิง มี 4 ส่วนประกอบ ดังนี้ ส่วนประกอบที่ 1 การวางแผน ส่วนประกอบที่ 2 การปฏิบัติ ส่วนประกอบที่ 3 การตรวจสอบ และส่วนประกอบที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการพัฒนาครู ด้านการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมมี 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 การวางแผนการนิเทศ ขั้นที่ 2 ให้ความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่จะทำ ขั้นที่ 3 ลงมือปฏิบัติ และขั้นที่ 4 การสร้างขวัญและกำลังใจ และขั้นที่ 5 การประเมินผลผลิตของการดำเนินงาน

องค์ประกอบที่ 3 ประสิทธิภาพของการพัฒนาบุคลากร มี 2 ประการ ดังนี้ ประการที่ 1 ผลการพัฒนาบรรลุ 2 เป้าหมาย คือ 1) ความสามารถด้านการนิเทศภายใน 2) เจตคติที่ดีต่อแนวทางการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วม และ ประการที่ 2 ความพึงพอใจของครูต่อแนวทางการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมใหม่และจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงาน

5. อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วม พบว่า สภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการนิเทศภายในของครู โดยภาพรวมมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการวิจัยของพิสิฐ ทวีกาญจน์ (Thawikan, 1999) ที่ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่ ได้แก่ ครูในโรงเรียนขาดความรู้ความเข้าใจในการนำผลการวิจัยมาประยุกต์ใช้และยังสอดคล้องกับการวิจัยของสำรวย พานนา (Phanna, 1999) ที่ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี ในส่วนของปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารและครูที่เป็นผู้นิเทศมีภารกิจมาก บุคลากรขาดความรู้เรื่องการนิเทศภายใน

2. ปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศภายในของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศภายในของครูในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนขนาดเล็กขาดแคลนบุคลากร ขาดเครื่องมือหรืองบประมาณ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของดำนัย คำพระ (Khamphra, 1999) ที่ได้ศึกษาการดำเนินงานและปัญหาการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถม

ศึกษาอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนา ได้แก่ ขาดเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ด้านความต้องการเกี่ยวกับการนิเทศภายในสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาก่อน เขต 1 พบว่า ความต้องการเกี่ยวกับการนิเทศภายในของครูในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของซำนิ ยิงวัฒนา (Yingwattana, 1989) ที่ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพัทลุง ในส่วนของการประเมินผลการนิเทศภายใน พบว่า ขาดการนำข้อมูลจากการประเมินผลมาปรับปรุงแก้ไขและขาดการประชุมปรึกษาหารือเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกันระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง

4. แนวทางการนิเทศภายในสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาก่อน เขต 1 พบว่า มีองค์ประกอบหลักสำคัญอยู่ 3 องค์ประกอบ คือ

4.1 องค์ประกอบด้านหลักการพัฒนาครูด้านการนิเทศภายใน ประกอบด้วย หลักการสำคัญ 3 หลักการ คือ

4.1.1 หลักการพัฒนาบุคลากร ประกอบด้วย การพัฒนาบุคลากรแบบใช้ผลลัพธ์เป็นฐาน สอดคล้องกับแนวคิดของ Joyce, B. and Showers, B. (1995) ที่สรุปหลักการพัฒนาบุคลากรว่าบุคลากรต้องการจะรู้อะไร บุคลากร

ต้องการจะทำอะไร และบุคลากรต้องการจะประยุกต์อะไร ดังนั้น การนำแผนปฏิบัติการพัฒนาบุคลากรไปสู่การปฏิบัตินั้นจะต้องเชื่อมั่นว่าบุคลากรมีเวลา มีโอกาสที่จะเรียนรู้ ความรู้และทักษะใหม่ ซึ่งมีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

4.1.2 หลักการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องของผู้เข้ารับการฝึกอบรม 4 ประการ คือ (1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ริเริ่มตัดสินใจ ดำเนินการตัดสินใจและตัดสินใจปฏิบัติการ (2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ประกอบด้วย การสนับสนุนด้านทรัพยากร การบริหารและการประสานความร่วมมือ (3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) ที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาไม่ว่าจะเป็นผลประโยชน์ด้านวัตถุ ผลประโยชน์ทางสังคมหรือผลประโยชน์ส่วนบุคคล (4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล สิ่งสำคัญในการมีส่วนร่วมประเมินผล คือ ความเห็น ความชอบและความคาดหวัง สอดคล้องกับแนวคิดของสุนทร ฉมารัตน์ (Chamarat, 2011) ว่าโรงเรียนเป็นองค์กรสำคัญของการจัดการศึกษา ซึ่งมีบุคลากรที่สำคัญในโรงเรียน คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง จำเป็นอย่างยิ่งในการนำความคิดเกี่ยวกับการวางแผนการพัฒนาโรงเรียน การกำกับ ติดตาม ส่งเสริมสนับสนุน ประเมินผลงาน

4.1.3 หลักการพัฒนาคุณภาพของงาน โดยใช้หลักการพัฒนาคุณภาพของงานตามวงจรพัฒนาคุณภาพ PDCA ประกอบด้วย

ขั้นตอนการวางแผน (Plan) การปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบหรือประเมิน (Check) และการปรับปรุงแก้ไข (Act) สอดคล้องกับแนวคิดของพิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ (Dechakhu, 2001) ที่กล่าวถึง PDCA เป็นวงจรพัฒนาคุณภาพงาน เป็นวงจรพัฒนาพื้นฐานหลักของการพัฒนาคุณภาพทั้งระบบ (Total Quality Management : TQM)

4.2 องค์ประกอบด้านกระบวนการพัฒนา พบว่า มี 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 วางแผนการนิเทศ ขั้นตอนที่ 2 ให้ความรู้ความเข้าใจในการทำงาน ขั้นตอนที่ 3 ลงมือปฏิบัติงาน ขั้นตอนที่ 4 สร้างเสริมกำลังใจ และขั้นตอนที่ 5 การประเมินผลผลิตของการดำเนินงาน ซึ่งใช้กระบวนการทำงานของแนวคิดเชิงระบบสอดคล้องกับแนวความคิดเชิงระบบ ประกอบด้วย องค์ประกอบด้านปัจจัยป้อนเข้า (Inputs) ด้านกระบวนการเปลี่ยนแปลง (Transformation Processes) ปัจจัยป้อนออก (Outputs) และข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) เกี่ยวกับผลลัพธ์และสถานะขององค์การที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม

4.3 องค์ประกอบด้านประสิทธิภาพการนิเทศภายใน พบว่า มีองค์ประกอบสำคัญ 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ผลการพัฒนาบรรลุเป้าหมายทั้งด้านเจตคติที่ดีต่อการนิเทศภายใน 2) ครูมีความพึงพอใจต่อแนวทางการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของจักรเพชร นิลพงษ์ (Ninphong, 2010) ที่ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องประสิทธิภาพไว้ว่า ในการพัฒนาการศึกษาจึงจำเป็นต้องพัฒนาการเรียนการสอน การจัดการศึกษาจะไม่สามารถบรรลุผลได้ถ้าการ

เรียนการสอนขาดประสิทธิภาพในการพัฒนาการเรียนการสอนจำเป็นต้องพัฒนาการเรียนการสอนของครู

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 สถานศึกษาควรกำหนดนโยบายส่งเสริม สนับสนุนให้ครูทำกรนิเทศภายในและจัดให้มีที่ให้คำแนะนำปรึกษาด้านการนิเทศภายในมากยิ่งขึ้น

1.2 สถานศึกษาควรให้ความสนใจพัฒนาครูที่มีปัญหาในด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียน สร้างความตระหนักร่วมกัน

1.3 สถานศึกษาควรพัฒนาในด้านกระบวนการนิเทศภายในให้มากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการประยุกต์ใช้

2.1 ก่อนนำแนวทางการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมไปใช้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างความตระหนักให้ครูทุกคนก่อนทำการพัฒนา

2.2 สถานศึกษาแต่ละแห่งอาจปรับประยุกต์ใช้และอาจพัฒนานวัตกรรมการนิเทศภายใน ทุกๆ ปี

3. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรมีการพัฒนาแนวทางการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินการพัฒนาครูเกี่ยวกับการนิเทศภายใน ในระดับเขตพื้นที่การศึกษาหรือระดับสถานศึกษา

3.2 ควรมีศึกษาเปรียบเทียบระหว่างผลการใช้แนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียน ขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่

References

- Chamarat, S. (2011). *The Model of Teacher Development in Classroom Research for Small Sized Schools under KhonKaen Primary Educational Service Area Office 1*. Doctoral Dissertation. Graduate School : North Eastern University.
- Dechakhu, P. (2001). *Classroom Research : Principles to Practice*. Bangkok : The Master Group Management.
- Joyce, B. and Showers, B. (1995). *Student Achievement Through Staff Development: Fundamental of School Renewal*. 2nd ed. New York : Longma.
- Khamphra, D. (1999). The Operation and Problem of Primary School Internal Supervision under Chanthaburi Primary Educational Office. *Master of Education Thesis*. Graduate School : Burapha University.
- Ninphong, C. (2010). The Internal Supervision Model Development in Small Sized School under KhonKaen Primary Educational Service Area Office 5. *Master of Education Thesis*. Graduate School : North Eastern University.
- Phanna, S. (1999). The Internal Supervision Condition and Problems of Primary School Administrators under Lopburi Primary Educational Office. *Master of Education Thesis*. Graduate School : Kasetsart University.
- Phramaitri Paripunana (Bunsit), (2017). Residents' Opinions on Infrastructural Operations of Tambon Administration Organization in Wapi Pathum District, Mahasarakham Province. *Dhammathas Academic Journal*, 17(1), 111-123.
- Phinitsakun, S. (2001). The Primary School Internal Supervision under Roi Et Primary Educational Office. *Master of Education Thesis*. Graduate School : Maha Sarakham University.
- Thawikan, P. (1999). The Internal Supervision Condition and Problems of Primary School Administrators under Phetburi Primary Educational Office. *Master of Education Thesis*. Graduate School : Kasetsart University.
- Thiangtham, S. (1999). The Secondary School Internal Supervision under Department of General Education, Udorn Thani. *Master of Education Thesis*. Graduate School : Maha Sarakham University.

- Yingwattana, C. (1989). The Study Operation from Internal Supervision Process of Primary School Administrators under Phatthalung Primary Educational Office. *Master of Education Thesis*. Graduate School : Srinakharinwirot University.
- Yurachai, S. (2010). *The Advance Educational Administration and Supervision*. KhonKaen : North Eastern University.

